Vlaamse Regering

Besluit van de Vlaamse Regering over de fokkerij van honden en katten en de voorwaarden om stambomen af te leveren

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:
- de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, artikel 5, §2, eerste lid, gewijzigd bij de decreten van 13 juli 2018 en 29 januari 2021, en artikel 6, §1, gewijzigd bij de wet van 4 mei 1995 en het decreet van 13 juli 2018, en §2, ingevoegd bij de wet van 4 mei 1995 en gewijzigd bij de wet van 7 februari 2014 en het decreet van 13 juli 2018;
- het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, artikel 40.

Vormvereisten

De volgende vormvereisten zijn vervuld:
- De Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, heeft zijn akkoord gegeven op 18 december 2023.
- De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft advies nr. 2024/015 gegeven op 16 januari 2024;
- De Gegevensbeschermingsautoriteit heeft op 9 februari 2024 (advies nr. CO/A/2024/010 cm) beslist om te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 gegeven op 24 maart 2023;
- De Raad van State heeft advies nr. . gegeven op , met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:
- het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren;
- het koninklijk besluit van 25 april 2014 betreffende de identificatie en registratie van honden;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 betreffende de identificatie, registratie en sterilisatie van katten.

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand.

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1. In dit besluit wordt verstaan onder:

1° bevoegde entiteit: de afdeling Dierenwelzijn van het Departement Omgeving, vermeld in artikel 29 van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie;

2° erkende stamboekvereniging: een vereniging die conform artikel 2 en 3 is erkend is als stamboekvereniging;

3° fokken: de voortplanting van dieren onder toezicht van de mens;

4° Honden- of kattenfokker: de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die honden of katten fokt;

5° identificatienummer: het nummer van de microchip, vermeld in artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 februari 2016 betreffende de identificatie, registratie en sterilisatie van katten en in artikel 7 van het koninklijk besluit van 25 april 2014 betreffende de identificatie en registratie van honden;

6° minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor dierenwelzijn;

7° ouderschapscontrole: DNA-test die bepaalt of een pup of kitten een nakomeling is van een combinatie van vader en moeder;

8° prestatieonderzoek: elk onderzoek van de genetische aanleg voor een bepaald kenmerk van een hond of kat op basis van een wetenschappelijk aanvaarde methode;

9° ras: een groep van dieren die zich door gelijkaardige uiterlijke en genetische eigenschappen onderscheidt van andere groepen. Het is een consistente en voorspelbare genetische entiteit. Dat wil zeggen dat bij het fokken met dieren van hetzelfde ras het resultaat voorspelbaar is;

10° stamboekvereniging: elke vereniging of organisatie die zich bezighoudt met het fokken van honden en katten en stambomen aflevert;

11° stamboom: een document dat bij de geboorte van een hond of kat door een erkende stamboekvereniging wordt afgeleverd en dat naast de afstamming ook de garantie biedt dat het dier gefokt is in overeenstemming met het fokprogramma van het ras of de varieteit waartoe het dier behoort;

12° varieteit: onderverdeling van rassen op basis van uiterlijke kenmerken, grootte of kleur.

Hoofdstuk 2. Stamboekverenigingen voor honden en katten

Afdeling 1. Erkenning

Art. 2. Een vereniging kan erkend worden als een stamboekvereniging voor honden of katten als de vereniging voldoet aan al de volgende voorwaarden:

1° ze heeft rechtspersoonlijkheid;

2° de statutaire zetel van de vereniging bevindt zich in het Vlaamse Gewest;
3° ze heeft statuten vastgesteld waarin de diersoorten, het ras en de varieteit aangegeven worden waarvoor stambomen afgeleverd worden;
4° ze heeft een huishoudelijk reglement vastgesteld voor de honden- of kattenfokkers dat de volgende elementen bevat:
a) een regeling om geschillen te beslechten tussen honden- of kattenfokkers die deelnemen aan haar fokprogramma's;
b) een regeling om de gelijke behandeling te waarborgen van honden- of kattenfokkers die deelnemen aan haar fokprogramma's;
c) de rechten en plichten van honden- of kattenfokkers die deelnemen aan haar fokprogramma's, en van de stamboekvereniging.
5° ze dient bij de aanvraag tot erkenning ook een aanvraag tot goedkeuring in als vermeld in artikel 6, §1, voor ten minste een van de voorgenomen fokprogramma's, dit tenzij er voor het ras of de varieteit door de minister reeds een fokprogramma werd opgemaakt.

In de statuten, vermeld in het eerste lid, 3°, en het huishoudelijk reglement, vermeld in het eerste lid, 4°, kunnen de volgende bepalingen niet opgenomen worden:
1° een verbod van honden- of kattenfokkers om zich aan te sluiten bij andere stamboekverenigingen;
2° de verplichting voor honden- of kattenfokkers of eigenaars om lid te worden;
3° een verbod op deelname aan tentoonstellingen, wedstrijden en keuringen op basis van een registratie in een andere stamboekvereniging.

Art. 3. Een aanvraag tot erkenning als stamboekvereniging wordt in elektronische vorm ingediend bij de bevoegde entiteit. De minister beoordeelt de aanvragen en beslist erover na advies van de bevoegde entiteit binnen vier maanden nadat de bevoegde entiteit een aanvraag tot erkenning als stamboekvereniging heeft ontvangen die volledig is conform artikel 2.

De minister kan de erkenning als stamboekvereniging intrekken als de stamboekvereniging niet meer voldoet aan de voorwaarden, vermeld in dit hoofdstuk.

De bevoegde entiteit maakt de erkenning van een vereniging als stamboekvereniging openbaar.

Afdeling 2. Registratie van honden en katten in de stamboekverenigingen

Art. 4. §1. Iedere erkende stamboekvereniging registreert de honden en katten en hun nakomelingen van haar honden- of kattenfokkers in een centrale databank. De afstamming van alle nakomelingen is geverifieerd met een ouderschapscontrole.

De registratie, vermeld in het eerste lid, bevat al de volgende gegevens van het dier:
1° het identificatienummer;
2° de naam;

3° het geslacht;
4° het ras en, als dat van toepassing is, de varieteit;
5° de geboortedatum en het geboorteland;
6° de datum van overlijden;
7° de resultaten van de prestatieonderzoeken, vermeld in artikel 5;
8° de naam en het adres van de honden- of kattenfokker;
9° na ouderschapscontrole het identificatienummer van de ouders en, als dat bekend is, het identificatienummer van de voorouders van het dier.

§2. Bij de registratie van een hond of kat worden alle afstammingsgegevens en prestatieonderzoeken van het dier en zijn voorouders overgenomen die al bekend zijn.

§3. De registratie van honden of katten of hun nakomelingen die ingeschreven zijn bij een andere stamboekvereniging, kan niet geweigerd worden.

§4. De centrale databank, vermeld in paragraaf 1, wordt beheerd door de bevoegde entiteit die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

De bevoegde entiteit kan voor de volledige taak, vermeld in het eerste lid, of een deel ervan een beroep doen op een dienstverlenend bedrijf of een vereniging die erkend is als coordinerende vereniging conform artikel 16 en 17, die dan optreedt als verwerker als vermeld in artikel 4, 8), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Afdeling 3. Registratie van prestatieonderzoeken

Art. 5. Iedere erkende stamboekvereniging registreert de resultaten van de prestatieonderzoeken in de centrale databank, vermeld in artikel 4.

De registratie, vermeld in het eerste lid, bevat voor elk onderzocht dier al de volgende gegevens:
1° de naam van het onderzochte kenmerk of de onderzochte aandoening;
2° de methode van het onderzoek;
3° het resultaat van het onderzoek;
4° de datum van het onderzoek.

Afdeling 4. Fokprogramma's

Art. 6. §1. De erkende stamboekvereniging vraagt de goedkeuring van haar fokprogramma of fokprogramma's aan de bevoegde entiteit.

De aanvragen, vermeld in het eerste lid, worden in elektronische vorm ingediend.

De bevoegde entiteit beoordeelt een fokprogramma en beslist over de goedkeuring van de aanvraag, vermeld in het eerste lid, binnen zestig dagen na de dag waarop de bevoegde entiteit een aanvraag als vermeld in het eerste lid,

heeft ontvangen die volledig is conform paragraaf 2. Fokprogramma's kunnen pas goedgekeurd worden als ze maatregelen bevatten die een toename van de gemiddelde inteelt van het ras of de varieteit begrenzen, de genetische diversiteit ten minste behouden en erfelijke aandoeningen terugdringen.

Wijzigingen van een fokprogramma worden conform het eerste en tweede lid ter goedkeuring voorgelegd aan de bevoegde entiteit. De bevoegde entiteit beoordeelt de voormelde wijzigingen en beslist over de goedkeuring van die wijzigingen binnen zestig dagen na de dag waarop de bevoegde entiteit het voorstel tot wijzing heeft ontvangen.

De goedgekeurde fokprogramma's worden door de bevoegde entiteit openbaar gemaakt.

§2. Het fokprogramma bevat al de volgende informatie:

1° de naam van het ras of de varieteit waarop het fokprogramma betrekking heeft;

2° het doel van het fokprogramma;

3° de wijze waarop het doel wordt gerealiseerd;

4° een rasfiche die al de volgende elementen bevat:

a) de prestatieonderzoeken die uitgevoerd moeten worden;

b) de methode, de frequentie en de minimale leeftijd waarop de prestatieonderzoeken uitgevoerd moeten worden;

5° een fokadvies per prestatieonderzoek, vermeld in de rasfiche, in een bepaalde fokcombinatie. De voormelde fokcombinatie omvat per prestatieonderzoek de volgende mogelijkheden: positief, voorwaardelijk positief en fokverbod;

6° een globaal fokadvies over de fokcombinatie dat gebaseerd is op de afzonderlijke fokadviezen en de maximale inteeltcoefficient.

In het eerste lid, 6°, wordt verstaan onder inteeltcoefficient: de mate van inteelt en genetische diversiteit die gekwantificeerd is op een geijkte wetenschappelijk vastgelegde methode.

De bevoegde entiteit stelt op haar website een modelformulier ter beschikking.

§3. Een erkende stamboekvereniging voorziet in opleidingen voor honden- of kattenfokkers voor de uitvoering van de fokprogramma's.

Art. 7. De minister kan voor bepaalde rassen of varieteiten fokprogramma's als vermeld in artikel 6, opmaken.

In het geval, vermeld in het eerste lid, worden de fokprogramma's voor de rassen of varieteiten van de erkende stamboekverenigingen van rechtswege vervangen door de fokprogramma's die de minister krachtens het eerste lid vaststelt.

Afdeling 5. Stambomen

Art. 8. Alleen erkende stamboekverenigingen kunnen stambomen afleveren.

Stambomen worden alleen afgeleverd als het dier is gefokt conform het fokprogramma, vermeld in artikel 6.

Het afleveren van stambomen kan niet geweigerd worden omdat een van de ouderdieren bij een andere stamboekvereniging is ingeschreven.

Art. 9. Honden of katten die in Vlaanderen geboren zijn, kunnen enkel verkocht worden als honden of katten met een stamboom of pedigree als deze uitgereikt is door een erkende stamboekvereniging.

Art. 10. De stambomen, vermeld in artikel 8, bevatten al de volgende gegevens van het dier:

1° de naam;
2° het registratienummer bij de stamboekvereniging;
3° het identificatienummer;
4° de geboortedatum;
5° het geslacht;
6° het ras en, als dat van toepassing is, de varieteit;
7° de afstamming: ten minste één generatie wordt vermeld, samen met het identificatienummer;
8° de naam en het adres van de honden- of kattenfokker;
9° de naam, het adres en het ondernemingsnummer van de erkende stamboekvereniging.

De bevoegde entiteit stelt op haar website een modelformulier ter beschikking.

Art. 11. De minister kan bijkomende voorwaarden en vormvereisten bepalen waaraan een stamboom moet voldoen.

Afdeling 6. Toezicht

Art. 12. Binnen zes maanden nadat het werkingsjaar van de erkende stamboekverenigingen is afgesloten, maken ze jaarlijks een activiteitenverslag van het voorbije werkingsjaar op. De stamboekverenigingen maken dat activiteitenverslag openbaar. De minister kan de minimale inhoud van het activiteitenverslag bepalen.

Hoofdstuk 3. Rechten en plichten van alle honden- of kattenfokkers

Art. 13. Elke honden- of kattenfokker identificeert en registreert de nakomelingen van zijn fokdieren op zijn naam overeenkomstig de wetgeving over de identificatie en registratie van honden en katten.

Art. 14. Bij de selectie van fokdieren wordt rekening gehouden met hun anatomische, fysiologische en gedragskenmerken, zodat het welzijn, met inbegrip van de gezondheid, van het ouderdier en de nakomelingen niet in het gedrang komt door het fokken.

Het is verboden om te fokken met fokdieren die een erfelijke aandoening vertonen die niet kan worden verholpen door oordeelkundige paringscombinaties tussen fokdieren binnen de raspopulatie, en die de minister bepaalt conform artikel 27, §1, van het koninklijk besluit van 27 april 2007 houdende erkenningsvoorwaarden voor inrichtingen voor dieren en de voorwaarden inzake de verhandeling van dieren.

Art. 15. Om de prestatieonderzoeken en ouderschapscontroles uit te voeren die de erkende stamboekvereniging oplegt, doet de honden- of kattenfokker een beroep op een dierenarts of een laboratorium. De minister kan bijkomende voorwaarden opleggen waaraan de voormelde dierenartsen en laboratoria moeten voldoen.

Hoofdstuk 4. Coördinerende verenigingen

Art. 16. Een aanvrager kan erkend worden als een vereniging die coördinerende taken opneemt, als die aanvrager voldoet aan al de volgende voorwaarden:

1° de aanvrager heeft rechtspersoonlijkheid;

2° de statutaire zetel van de aanvrager bevindt zich in het Vlaamse Gewest;

3° de aanvrager heeft deskundigheid in het welzijn, de educatie, de ethische en foktechnische aspecten, de biologie en het behoud van de rassen waarop de coördinerende taak, vermeld in punt 4°, betrekking heeft;

4° in de aanvraag omschrijft de aanvrager ten minste één coördinerende taak die betrekking heeft op de activiteiten, vermeld in dit besluit.

Art. 17. Een aanvraag tot erkenning als coördinerende vereniging wordt in elektronische vorm ingediend bij de bevoegde entiteit.

De minister beoordeelt de aanvragen en beslist over de erkenning als coördinerende vereniging, met inbegrip van de coördinerende taak of taken, na advies van de bevoegde entiteit binnen vier maanden na de dag waarop de bevoegde entiteit de aanvraag heeft ontvangen die conform artikel 16 volledig is.

De minister kan de erkenning als coördinerende vereniging intrekken als de coördinerende vereniging niet meer voldoet aan de voorwaarden, vermeld in dit hoofdstuk.

De bevoegde entiteit maakt de erkenningen als coördinerende vereniging openbaar.

Hoofdstuk 5. Tentoonstellingen, wedstrijden en keuringen

Art. 18. Bij de organisatie van tentoonstellingen, wedstrijden en keuringen worden honden of katten niet ongelijk behandeld op basis van de stamboekvereniging waarbij ze geregistreerd zijn.

Art. 19. Ter uitvoering van artikel 6, §1 en §2, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren kan de minister bijkomende voorwaarden opleggen voor de organisatie van tentoonstellingen, wedstrijden en keuringen en de beoordeling van honden en katten tijdens die evenementen.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 20. De erkenningen die vóór de datum van de inwerkingtreding van dit besluit conform artikel 11 en 25 van het Fokkerijbesluit van 17 mei 2019 zijn verleend, blijven geldig gedurende maximaal een jaar vanaf de datum van de inwerkingtreding van dit besluit.

Art. 21. Tot de datum, vermeld in artikel 22, derde lid, gebeurt de registratie, vermeld in artikel 4, §1 tot en met §3 en artikel 5, door de erkende stamboekvereniging in haar individuele databank die daarbij optreedt als verwerkingsverantwoordelijke.

Art. 22. Dit besluit treedt in werking tien dagen na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

In afwijking van het eerste lid, treden artikel 8 en 9 in werking op 1 januari 2025.

In afwijking van het eerste lid, treedt artikel 4, §4, in werking op een door de minister te bepalen datum.

Art. 23. De Vlaamse minister, bevoegd voor dierenwelzijn, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS